

Tussentijds Bericht Vreemdelingencirculaire TBV 2001/7

Remigratie en terugkeeroptie

Aan:

– de Korpschefs Politieregio's

– de Staf van de Koninklijke

Marechaussee

i.a.a.:

– de Procureurs-Generaal

Onderdeel: Directie Beleid

Datum: 12 maart 2001

Ons kenmerk: 5065977/00/IND

Code: TBV 2001/7

Juridische achtergrond: Remigratiewet

Geldig van/tot: 1 april 2000 –1 april 2001

Onderwerp: Remigratie en terugkeeroptie

1. Inleiding

Op 1 april 2000 is de Remigratiewet in werking getreden. Om voor remigratie op basis van de Remigratiewet in aanmerking te komen, dient een vreemdeling onmiddellijk voorafgaande aan de aanvraag van de remigratievoorzieningen gedurende ten minste drie jaren ononderbroken op grond van de artikelen 9, 9a of 10 Vreemdelingenwet (Vw) in Nederland verbleven te hebben en vóór het besluit tot toekenning van de remigratievoorzieningen een vergunning als bedoeld in artikel 9, 9a of 10 Vw te hebben verkregen, anders dan voor een tijdelijk verblijfsdoel. In het bepaalde bij en krachtens de Remigratiewet is voorzien in een beperkte terugkeeroptie om na de remigratie uit Nederland binnen één jaar na uitreis weer terug te keren naar Nederland. De groep die in aanmerking komt voor een beroep op de terugkeeroptie wordt enerzijds begrensd door de totale verblijfsduur in Nederland, anderzijds door de verblijfstitel die men had voor de remigratie. Ook de verblijfstitel waar men bij wedertoelating voor in aanmerking kan komen, wordt bepaald door de eerdere verblijfsduur en de verblijfstitel die men voor de remigratie had. In dit TBV worden regels gegeven ten aanzien van de verblijfsrechtelijke positie van

de vreemdeling vóór remigratie uit Nederland op grond van de Remigratiewet (§3). Tevens worden regels gegeven over de wedertoelating van vreemdelingen die op grond van het bepaalde bij en krachtens artikel 8 van de Remigratiewet voor wedertoelating tot Nederland in aanmerking wensen te komen (§4).

2. Uitvoering Remigratiewet

De verantwoordelijkheid voor het remigratiebeleid ligt bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De Minister van Binnenlandse Zaken bepaalt in dit kader ook wie er onder de categorie minderheidsgroep valt. De Sociale Verzekeringsbank en het Nederlands Migratie Instituut zijn belast met de uitvoering van de voorzieningen op grond van de Remigratiewet.

3. Verblijfsrechtelijke positie vóór remigratie.

3.1. Doelgroep

Ingevolge artikel 2 Remigratiewet is deze wet van toepassing op:

1. een meerderjarige vreemdeling, bedoeld in artikel 1, onder e, van de Rijkswet op het Nederlanderschap, die behoort tot een minderheidsgroep;
2. een meerderjarige Nederlander, die niet tevens een andere nationaliteit bezit, die behoort tot een minderheidsgroep en die verklaart bereid te zijn al hetgeen te doen wat in redelijkheid mogelijk is, om de nationaliteit van het bestemmingsland met bekwame spoed te verkrijgen.

Dit impliceert dat mensen met een dubbele nationaliteit eerst afstand moeten doen van de Nederlandse nationaliteit alvorens ze in aanmerking kunnen komen voor remigratievoorzieningen. Hierdoor wordt betrokkene weer vreemdeling in de zin van de Vreemdelingenwet, hetgeen zowel verblijfsrechtelijke consequenties heeft als ook gevolgen heeft voor de verstrekking van voorzieningen. Voor deze groep vreemdelingen, waaronder hun kinderen, is om die reden voorzien in

een tijdelijke verblijfsregeling. Voor een nadere omschrijving van het begrip minderheidsgroep wordt verwezen naar de Nota van Toelichting (TK 25 741, nr. 3) bij de Remigratiewet.

3.1.1. Verblijfsregeling

Aan de vreemdeling die naast de Nederlandse nationaliteit tevens een vreemde nationaliteit bezit en die met het oog op remigratie op grond van de Remigratiewet afstand heeft gedaan van de Nederlandse nationaliteit, kan een tijdelijke vergunning tot verblijf worden verleend, indien deze vreemdeling de volgende bescheiden overlegt:

- a. een verklaring van de Sociale Verzekeringsbank die er toe strekt dat in beginsel positief zal worden beslist op de aanvraag om remigratievoorzieningen, mits afstand wordt gedaan van de Nederlandse nationaliteit; en
- b. een afschrift van de verklaring van afstand van de Nederlandse nationaliteit en een verklaring van de ambtenaar burgerzaken dat de afstandsverklaring is ontvangen.

3.1.2. Machtiging tot voorlopig verblijf

De aanvraag om verlening van een verblijfsvergunning in afwachting van voorzieningen van de Remigratiewet wordt niet buiten behandeling gesteld of afgewezen op grond van het enkel ontbreken van een geldige machtiging tot voorlopig verblijf.

3.1.3. Leges

Voor de behandeling van de aanvraag om een verblijfsvergunning in afwachting van voorzieningen op grond van de Remigratiewet zijn geen leges verschuldigd.

3.1.4. Verblijfstitel

De verblijfsvergunning wordt verleend onder de beperking 'wedertoelating'; op het document wordt aangetekend: 'Arbeid vrij toegestaan. Een tewerkstellingsvergunning is niet vereist'.

3.1.5. Verblijfsduur

De verblijfsvergunning heeft een geldigheidsduur van maximaal 6 maanden (of zoveel korter tot het daadwerkelijke vertrek uit Nederland in

verband met remigratie). Deze vergunning tot verblijf kan niet worden verlengd (zie toelichting).

4. Terugkeeroptie na remigratie (artikel 8 van de Remigratiewet)

4.1. Doelgroep voor wedertoelating

Voor wedertoelating op grond van de terugkeeroptie in artikel 8 van de Remigratiewet komt in aanmerking de vreemdeling die met toepassing van de Remigratiewet uit Nederland is gemitigreed, die binnen één jaar na die remigratie uit Nederland verzoekt om wedertoelating tot Nederland, en die direct (dan wel – gelet op het bepaalde onder paragraaf 3 – gedurende een periode van 6 maanden vóór remigratie in het bezit was van een tijdelijke vergunning in afwachting van remigratievoorzieningen) voorafgaande aan de remigratie in Nederland verbleef als 1° Nederlander; of 2° houder van een vergunning tot vestiging; of 3° toegelaten vluchteling die ten minste vijf aaneengesloten jaren direct voorafgaande aan de remigratie op grond van artikel 9, 9a of 10 Vw in Nederland verbleef; of 4° toegelaten vluchteling die ten minste drie maar korter dan vijf aaneengesloten jaren direct voorafgaande aan de remigratie op grond van artikel 9, 9a of 10 Vw in Nederland verbleef; 5° houder van een vergunning tot verblijf, die ten minste drie aaneengesloten jaren direct voorafgaande aan de remigratie op grond van artikel 9, 9a of 10 Vw in Nederland verbleef; 6° minderjarig kind van de onder 1° tot en met 5° genoemde persoon, voorzover dat kind tezamen met die persoon uit Nederland is gemitigreed en tezamen met die persoon binnen één jaar na die remigratie naar Nederland is teruggekeerd. De meerderjarigheid wordt beoordeeld naar Nederlands recht (art.1:233 BW); 7° kind van de onder 1° tot en met 5° genoemde persoon, dat tezamen met die persoon uit Nederland is gemitigreed, dat binnen één jaar na de remigratie meerderjarig is geworden en binnen dat jaar teruggekeerd is naar Nederland. De meerderjarigheid wordt beoordeeld naar Nederlands recht (art.1:233 BW).

Met nadruk wordt erop gewezen dat vreemdelingen die verblijfsrecht van tijdelijke aard hebben gehad, zoals

studenten, niet in aanmerking komen voor remigratie op grond van de Remigratiewet en derhalve evenmin voor een beroep op de terugkeeroptie. Vreemdelingen die als vluchteling waren toegelaten of houder waren van een vergunning tot verblijf, en die op het moment van remigratie korter dan drie jaar op basis van een geldige verblijfstitel in Nederland verbleven, vallen evenmin binnen de reikwijdte van deze wet en dit beleid.

4.2. Voorwaarden voor wedertoelating

4.2.1. Machtiging tot voorlopig verblijf

De aanvraag om wedertoelating wordt niet buiten behandeling gesteld of afgewezen op grond van het enkel ontbreken van een geldige machtiging tot voorlopig verblijf. Het is uiteraard wel mogelijk en wenselijk om middels een machtiging tot voorlopig verblijf in te reizen.

4.2.2. Termijn/instantie

De aanvraag om wedertoelating dient uiterlijk binnen één jaar na de remigratie op grond van artikel 8 Remigratiewet (de daadwerkelijke uitreisdatum) uit Nederland ingediend te worden. Dit kan zijn een aanvraag om een vergunning tot verblijf bij de korpschef van de politieregio, waaronder de gemeente waar de vreemdeling verblijft ressorteert, dan wel een machtiging tot voorlopig verblijf bij de Nederlandse diplomatieke/consulaire vertegenwoordiging in het land van herkomst of bestendig verblijf.

4.2.3. Middelen en huisvesting

De aanvraag om wedertoelating wordt niet afgewezen op grond van het feit dat de vreemdeling niet duurzaam en zelfstandig beschikt over voldoende middelen van bestaan of over passende huisvesting.

4.2.4. Openbare orde

De aanvraag om wedertoelating wordt afgewezen, indien de vreemdeling een gevaar vormt voor de openbare orde of nationale veiligheid. De vreemdeling dient een antecedentenverklaring te ondertekenen. Het gevaar voor de openbare orde wordt beoordeeld aan de hand van de glijdende schaal (A4/4.3.2.2 Vc). Bij de berekening van de verblijfsduur blijft de periode waarin de vreemdeling na de remigratie buiten Nederland heeft verbleven buiten beschouwing. Bij de berekening van de verblijfsduur wordt wel in aan-

merking genomen de periode waarin de vreemdeling direct voorafgaande aan zijn remigratie uit Nederland, als Nederlander in Nederland heeft verbleven.

4.3. Verblijfsregeling

4.3.1. Over te leggen bescheiden

Bij de aanvraag worden de volgende documenten/bescheiden overgelegd: – de beschikking van de Sociale Verzekeringsbank, waaruit de remigratie op grond van het bepaalde bij en krachtens de Remigratiewet en de verblijfsrechtelijke status (zoals vermeld onder paragraaf 4.1, sub 1°-7°) op het moment van de remigratie blijkt; en – schriftelijk bewijs van de datum van zijn remigratie (daadwerkelijke uitreis) uit Nederland en van zijn terugkeer naar Nederland; en – een geldig document voor grensoverschrijding.

4.3.2. Leges

Er is een bedrag van € 15,88 (f 35,-) verschuldigd ten behoeve van het nieuwe document (gereduceerde procedureleges, zie artikel 29a, derde lid, Voorchrift Vreemdelingen), ongeacht de vraag of het een aanvraag om een vergunning tot verblijf of een aanvraag om een vergunning tot vestiging betreft.

4.3.3. Verblijfstitel

Afhankelijk van de status die de vreemdeling vóór de remigratie had en de totale verblijfsduur vóór remigratie, kan de vreemdeling in aanmerking komen voor een vergunning tot verblijf of een vergunning tot vestiging.

Het verblijf van de vreemdeling genoemd in paragraaf 4.1, onder 5°, kan worden aanvaard op grond van een vergunning tot verblijf onder de beperking 'wedertoelating'.

Het verblijf van de vreemdeling genoemd in paragraaf 4.1, onder 1°, en 2°, kan worden aanvaard op grond van een vergunning tot vestiging.

Het verblijf van de vreemdeling genoemd in paragraaf 4.1, onder 3° en 4°, kan worden aanvaard op grond van het toelaten als vluchteling, voorzover er sprake was van doormigreren naar een derde land, anders dan het land van herkomst (zie toelichting). De vreemdeling dient zich hiertoe aan te melden bij een Aanmeldcentrum (AC). Indien de vreemdeling genoemd

in paragraaf 4.1, onder 3° is teruggekeerd naar zijn land van herkomst, kan verblijf worden aanvaard op grond van een vergunning tot vestiging. Het verblijf van de vreemdeling genoemd in paragraaf 4.1, onder 4°, die teruggekeerd is naar zijn land van herkomst, kan worden aanvaard op grond van een vergunning tot verblijf zonder beperking.

Het verblijf van de vreemdeling zoals bedoeld in paragraaf 4.1, onder 6° en 7°, kan worden aanvaard op grond van een vergunning tot verblijf onder de beperking 'wedertoelating' indien die vreemdeling direct voorafgaande aan de remigratie drie jaren of korter onafgebroken op grond van artikel 9, 9a of 10 Vw in Nederland heeft verbleven.

4.3.4. Voortgezet verblijf en onjuiste gegevens

Gegeven de aard van de toelatingsgrond – een periode van eerder verblijf in Nederland – zal het zich (behoudens openbare orde aspecten) niet voordoen dat de verblijfsvergunning, die is verleend onder de beperking 'wedertoelating', kan worden ingetrokken, omdat niet meer wordt voldaan aan de beperking. Wel is het uiteraard mogelijk dat er onjuiste gegevens zijn verstrekt, die hebben geleid tot de verlening van de verblijfsvergunning. Verblijfsbeëindiging om die reden is niet uitgesloten.

4.3.5. Voorschrift

Aan de vergunning tot verblijf wordt het voorschrift verbonden dat de vreemdeling een tuberculoseonderzoek moet ondergaan. Hoofdstuk A4/6.6.2.1 Vc is van toepassing.

5. Inwerkingtreding

Dit TBV treedt in werking met ingang van de tweede dag na plaatsing in de Staatscourant en werkt terug tot en met 1 april 2000.

*De Staatssecretaris van Justitie,
namens de Staatssecretaris,
het Hoofd van de Immigratie- en
Naturalisatiedienst,
J.G. Bos, plv.*

Toelichting

Op 1 april 2000 is de Remigratiewet (Stb. 1999, 232) in werking getreden. Bepaalde groepen vreemdelingen zijn

op grond van het bepaalde bij en krachtens de Remigratiewet uitgesloten van het gebruik van de remigratiefaciliteiten. De voorzieningen op grond van de Remigratiewet zijn bedoeld voor vreemdelingen, behorend tot een minderheidsgroep en voor Nederlanders, die niet tevens een andere nationaliteit bezitten en behoren tot een minderheidsgroep (artikel 2, eerste lid, onder a en b, Remigratiewet). Dit impliceert dat mensen met een dubbele nationaliteit eerst afstand moeten doen van de Nederlandse nationaliteit alvorens ze in aanmerking kunnen komen voor remigratievoorzieningen, waarna alleen de vreemde nationaliteit overblijft en betrokkene weer vreemdeling wordt in de zin van de Vreemdelingen-wet. Ingevolge artikel 13 Besluit voorzieningen Remigratiewet heeft de aspirant-remigrant nog maximaal 6 maanden na ontvangst van een positieve beschikking op de aanvraag om remigratievoorzieningen de tijd om te migreren. Gedurende die periode verblijft de vreemdeling dan in afwachting van de remigratievoorzieningen nog in Nederland zonder verblijfsstatus. Om verblijfsrechtelijke problemen te voorkomen, kan deze specifieke groep na ontvangst van een beginseltoestemming (verklaring van de Sociale Verzekeringsbank dat in beginsel positief beslist zal worden op de aanvraag, mits afstand wordt gedaan van de Nederlandse nationaliteit) voor de duur van maximaal 6 maanden in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning onder de beperking 'wedertoelating', in afwachting van voorzieningen op grond van de Remigratie-wet. Hiertoe dient tevens een ondertekende verklaring van afstand overgelegd te worden. De vreemdelingendienst controleert bij de GBA of er ook daadwerkelijk afstand van de Nederlandse nationaliteit is gedaan.

Bij overschrijding van de termijn van 6 maanden is verlenging van de vergunning niet mogelijk, tenzij de remigrant van de overschrijding van die termijn redelijkerwijs geen verwijt kan worden gemaakt.

In artikel 8 Remigratiewet is een beperkte terugkeeroptie opgenomen voor spijtoptanten om na remigratie weer naar Nederland terug te keren om hier te verblijven (zie ook: artikel 10 Uitvoeringsbesluit Remigratiewet en de Nota van Toelichting inzake dit

artikel, Stb. 2000, 128). Dit TBV regelt tevens de voorwaarden voor de wedertoelating van deze vreemdelingen tot Nederland.

Uit artikel 8 van de Remigratiewet volgt dat een beroep op de terugkeeroptie openstaat binnen één jaar na de remigratie van de vreemdeling uit Nederland. Uit de terugkeeroptie in de Remigratiewet volgt dat het moet gaan om remigratie op grond van die wet. Vreemdelingen die eerder of anders zijn geremigreerd, kunnen aan de terugkeeroptie op grond van het bepaalde bij en krachtens artikel 8 van de Remigratiewet geen aanspraken op wedertoelating maken. Het is uiteraard niet de bedoeling dat een remigrant bij wedertoelating verblijfsrechtelijk in een betere positie wordt gebracht dan een vreemdeling die hier te lande verblijft en zijn hoofdverblijf binnen dat jaar niet uit Nederland heeft verplaatst. De groep die in aanmerking komt voor een beroep op de terugkeeroptie wordt verder begrensd door zowel de totale verblijfsduur in Nederland als de verblijfstitel. Met uitzondering van hun minderjarige kinderen, dienen de vreemdelingen ten minste drie jaar op grond van een geldige verblijfstitel op grond van artikel 9, 9a of 10 Vw in Nederland te hebben verbleven. Uitzondering wordt gemaakt voor minderjarige kinderen, die tezamen met hun ouders zijn geremigreerd en tezamen met hun ouders een beroep doen op de terugkeeroptie. Daarmee wordt voorkomen dat hier te lande geboren of korter dan drie jaren voor de remigratie als minderjarige in het kader van gezinshereniging toegelaten kinderen, die tezamen met hun ouders zijn geremigreerd en die tezamen met hun ouders binnen een jaar naar Nederland willen terugkeren, niet meer voor wedertoelating bij hun ouders in aanmerking zouden komen. De vreemdeling die als minderjarig kind van de remigrant in Nederland heeft verbleven, met zijn ouders is geremigreerd en binnen een jaar na de remigratie meerderjarig is geworden, kan na zijn meerderjarigheid zelfstandig om wedertoelating verzoeken. De meerderjarigheid wordt beoordeeld naar Nederlands recht (art. 1:233 BW).

Zowel de verblijfstitel als de verblijfsduur wordt beoordeeld naar het moment waarop de vreemdeling uit Nederland is geremigreerd. Zo komt de vreemdeling die aanvankelijk op

grond van een voorwaardelijke vergunning tot verblijf (vvtv) in Nederland heeft verbleven en aansluitend in het bezit is gesteld van een vergunning tot verblijf (vtv), in aanmerking voor een beroep op de terugkeeroptie, ook indien hij niet ten minste drie jaren op grond van die vtv in Nederland heeft verbleven. De periode die de vreemdeling op grond van de vvtv in Nederland heeft verbleven wordt dan opgeteld bij de periode die de vreemdeling op grond van een vtv in Nederland heeft verbleven.

Voor iedere vreemdeling die een op de terugkeeroptie toekomt, geldt dat zij zijn vrijgesteld van het mvv-vereiste.

De Remigratiewet is in beginsel niet van toepassing op Nederlanders. Veel remigranten bezitten echter voor de remigratie uit Nederland de Nederlandse nationaliteit. De Remigratiewet schrijft voor dat zij afstand moeten doen van hun Nederlandse nationaliteit. Indien zij dat bij terugkeer naar Nederland nog niet gedaan hebben, vallen zij niet als vreemdeling onder de werking van de Vreemdelingenwet. Indien zij dat wel gedaan hebben, komen zij in beginsel – eventuele openbare-ordeaspecten daargelaten – bij terugkeer naar Nederland binnen één jaar, in aanmerking voor een vergunning tot vestiging.

Vreemdelingen die als vluchteling waren toegelaten of houder waren van

een vergunning tot verblijf, en die op het moment van remigratie korter dan drie jaar op basis van een geldige verblijfstitel in Nederland verbleven, dienen bij terugkeer naar Nederland, ook indien dat binnen één jaar plaatsvindt, te voldoen aan alle reguliere toelatingsvoorwaarden, waaronder het vereiste bezit van een machtiging tot voorlopig verblijf. Zij vallen derhalve niet binnen de reikwijdte van de Remigratiewet en dit beleid.

Overigens geldt onverminderd dat wedertoelating van toegelaten vluchtelingen (met behoud van die status) die terugkeren naar hun land van herkomst onverenigbaar is met het doel waarvoor zij destijds naar Nederland zijn gekomen, te weten het zoeken van bescherming tegen vervolging in het land van herkomst. Als zij terugkeren naar het land van herkomst hebben zij deze bescherming kennelijk niet (meer) nodig. Artikel 1(C), eerste en vierde lid van het Vluchtelingenverdrag en artikel 15, derde lid, van de Vreemdelingenwet bieden de mogelijkheid om de erkenning en toelating als vluchteling in te trekken, indien de vreemdeling vrijwillig de bescherming inroept van het land van herkomst of zich daar vrijwillig wederom vestigt. Aan reizen tussen Nederland en het land van herkomst zijn dan ook voor hier te lande toegelaten vluchtelingen verblijfsrechtelijke consequenties ver-

bonden, in die zin dat de erkenning en toelating als vluchteling ingetrokken wordt. In dit verband wordt verwezen naar de antwoorden van de toenmalige Staatssecretaris van Justitie op vragen van het kamerlid Rijpstra (bijlage 3, Aangangsel TK 1996-1997, 1689). Met een dergelijk beleid is niet in overeenstemming te brengen dat degenen die gebruik maken van een remigratieregeling wel een keer heen en weer mogen reizen en bij terugkomst zelfs weer in het bezit worden gesteld van een status. Er is geen verschil tussen degenen die terugkeren naar het land van herkomst op basis van een remigratieregeling en degenen die dat doen zonder gebruikmaking van die regeling: in beide gevallen keert men vrijwillig terug en houdt men op om vluchteling te zijn. In alle gevallen dient daarom de erkenning en toelating als vluchteling ingetrokken te worden. Dit geldt evenwel niet indien de toegelaten vluchteling is doorgemigreerd naar een ander land dan zijn land van herkomst. Behoud van de status bij terugkeer is dan wel mogelijk. De vluchteling dient zich hiervoor te wenden tot een AC.